

70-РІЧЧЯ ДОКТОРА ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ПАВЛА СОРОКІНА

*70-th Anniversary of Doctor of Science
Professor Pavlo Sorokin*

28 січня 2000 року виповнилося 70 років від дня народження крупного українського фізика-експериментатора, доктора фізико-математичних наук, начальника відділу Національного Наукового Центру «Харківський фізико-технічний інститут» професора Павла Володимировича Сорокіна.

Народився Павло Сорокін в м. Воронежі (Росія). У 1953 році з відзнакою закінчив Фізико-математичний факультет Харківського державного університету а в 1956 – аспірантуру по кафедрі Ядерної фізики того же факультету під керівництвом академіка Антона Вальтера, одного з фундаторів ядерної науки в СРСР. Після закінчення аспірантури працює в Харківському фізико-технічному інституті. В 1957 захищає кандидатську, в 1972 докторську дисертації. В 1977 році йому присвоєно звання професора.

Свою наукову роботу Сорокін почав у лабораторії талановитого експериментатора Таранова на прецизійному на той час електростатичному генераторі Ван Граафа. Істотним в його творчій біографії був інтерес до поляризаційних явищ, який він проніс через усе своє життя. 2 роки – з 1955 по 1957 був у науковому відрядженні в Каїрі.

В 1955 році в ХФТІ було розпочато будівництво найбільшого на той час у світі лінійного прискорювача електронів для вивчення структури нуклонів та атомного ядра. В 1964 році керівником робіт по проведенню експериментів на цьому прискорювачі було призначено 34-річного Павла Володимировича. Перед ним постали величезні проблеми. Адже ніхто в інституті не мав досвіду роботи з електронами, тим паче високих енергій. До того ж для першокласних дослідів по розсіянню електронів новий прискорювач виявився малопридатним. І тоді Павло Володимирович запропонував і здійснив програму досліджень, в якій вади прискорювача до деякої міри компенсувалися складністю експериментальної апаратури – поляризовані пучки фотонів, поляризовані мішені, аналізатори поляризації и т.д. Впродовж багатьох років Ювіляр наполегливо керував роботами по виконанню програми. Ним опубліковано понад 200 оригінальних та оглядових праць. Отримані ним при цьому результати являють собою золотий фонд світової науки.



Павло Володимирович приділяє велику увагу підготовці наукових кадрів: читав лекції студентам університету, підготував 6 докторів наук і 15 кандидатів.

Паралельно с науковими дослідженнями Павло Володимирович завжди провадив велику науково-організаційну роботу в рамках колишнього Союзу. Він був формально заступником, а фактично головою Наукової Ради з електромагнітних взаємодій АН СРСР, членом десятка інших вчених рад, редколегій журналів і т.д.

Підготовлені Павлом Володимировичем кадри в нинішні скрутні часи, коли наші електронні прискорювачі давно відпрацювали свій ресурс, а модернізувати їх ми не спромоглися, дали змогу розвинути широку міжнародну кооперацію. Спираючись на свій багатий досвід створення унікальних установок, Ювіляр очолює важливі ланки наукового співробітництва з Об'єднаним інститутом ядерних досліджень та Інститутом фізики високих енергій (Росія), лабораторії ім. Томаса Джеферсона (США), Європейському центрі ядерних досліджень (Швейцарія). Нові часи – нове життя, нові клопоти й досягнення.

Побажаймо ж дорогому Ювіляру міцного здоров'я, довгих років життя і нових творчих звершень.